

5. Косенко А. В., Марущак Є. О. Типологія та функції інверсії на матеріалах творів Сомерсета Моєма. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2021. № 48. Т. 3. С. 96–98.
6. Павлов В. В. Інверсія як мовне явище. *Філологічні трактати*. 2012. № 1. С. 81–87.
7. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: підручник. 3-тє вид., перероб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 246 с.
8. Словник тропів і стилїстичних фігур / автор-укладач В. Ф. Святовець. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 176 с.
9. Стефанишин Ю. М. Фразеологічні інновації в сучасній польській прозі: дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.03 «Слов'янські мови (польська)». Львів, 2016. 251 с.
10. Супрун А. П. Синтаксичні перетворення фразеологічних одиниць. *Матеріали науково-практичної конференції «Психолого-педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання мовознавчих дисциплїн»*. С. 143–150.
11. Тимошук Н. П. Функціонування фразеологізмів у романах Йозефа Рота: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 «Германські мови». Львів, 2005. 19 с.

Список джерел довідкової літератури

1. СФУМ: Словник фразеологізмів української мови / уклад.: В. М. Білоноженко та ін. Київ: Наук. думка, 2008. 1104 с. (Словники України).
2. УНПП: Українські народні прислів'я та приказки: дожовтневий період / упор. В. Бобкова, Й. Багмут, А. Багмут. Київ: Державне видавництво художньої літератури, 1963. 790 с.

Джерела ілюстративного матеріалу

1. ПЧ: Гуцало Є. Позичений чоловік. Твори в п'яти томах. Київ: Дніпро, 1997. Т. 3. С. 147–460.
2. ПЖФ: Гуцало Є. Приватне життя феномена. Твори в п'яти томах. Київ: Дніпро, 1997. Т. 4. С. 5–394.
3. ПП: Гуцало Є. Парад планет. Євген Гуцало. Твори в п'яти томах. Київ: Дніпро, 1997. Т. 4. С. 395–685.

Ірина Гарбера
(*м. Вінниця*)

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ ЯК МАРКЕРИ КОНФЛІКТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ВІРТУАЛЬНОГО ДИСКУРСУ)

Фразеологія виступає одним із найбільш яскравих, образних, оцінних засобів репрезентації українського національного світогляду, що дає змогу влучно й емоційно реагувати на різноманітні дискурсивні ситуації, зокрема конфліктні [2].

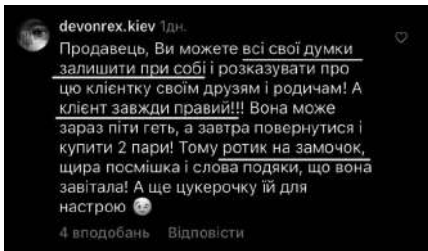
Ґрунтовні студіювання ролі фразеологічних одиниць у конфліктній комунікації здійснили: Л. Білоконенко («Українськомовна репрезентація між-особистісного конфлікту» 2017 р., «Про деякі конфліктні властивості українських фразем» 2019 р. та ін.), Н. Войцехівська («Конфліктний дискурс в українській художній літературі: структурний, семантичний, комунікативний і лінгвокогнітивний аспекти» 2019 р. та ін.), О. Кольцова («Концепція лінгвістичної бази даних «Фундаментальні емоції людини в англійській фразеології» 2021 р. та ін.), Е. Коляда («Фразеологічні одиниці сучасної англійської мови на позначення динаміки конфлікту» 2013 р. та ін.), Ж. Краснобаєва-Чорна («Лінгвофраземна аксіологія: парадигмально-категорійний вимір» 2016 р., «Специфіка моделювання негативнооцінних фразем (на матеріалі української, російської й англійської мов)» 2016 р., «Емотивна картина світу в українській фраземіці: аксіологічний вимір фундаментальних емоцій людини» 2018 р. та ін.), К. Мізін («A Contrastive Psycholinguistic Study of the British Emotional Concept ‘Envy’ and Ukrainian ‘Zazdrist’»: Particularities of Phraseological Objectification» 2021 р. та ін.), О. Селіванова («Нариси з української фразеології (психологічний та етнокультурний аспекти)» 2004 р. та ін.).

Наразі ж існує нагальна потреба дослідити специфіку використання українськомовних фразеологічних одиниць під час конфліктних ситуацій комунікації у віртуальному дискурсі як одному з основних наразі просторів для людського спілкування.

Для нашого дослідження ключовими є поняття фразеологічної одиниці (це лексико-граматична й семантична єдність двох і більше нарізно оформлених компонентів, граматично організованих за моделлю словосполучення чи речення, що, маючи цілісне значення, відносно стійкі (з допуском варіантності) та традиційно відтворювані в мові), конфліктної комунікації (це репрезентація засобами мови процесу створення, підтримки комунікативного простору, що зумовлений зіткненням різних поглядів, потреб, цінностей індивідів, напруженням і загостренням їхніх суперечностей) [1] та віртуального дискурсу (дискурс, формований за допомогою інтернету та технічних засобів обміну інформацією (комп'ютера, смартфона, ін. гаджета тощо)).

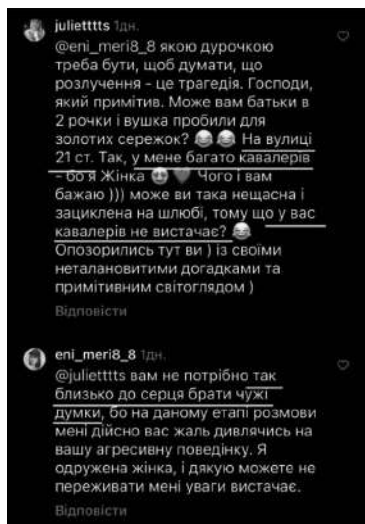
Щоб продемонструвати потужний потенціал фразеологічних одиниць як маркерів конфліктної комунікації, площиною реалізації якої є віртуальний дискурс, розглянемо кілька цікавих конфліктних ситуацій.

Конфліктна ситуація № 1 «Клієнт або продавець?»



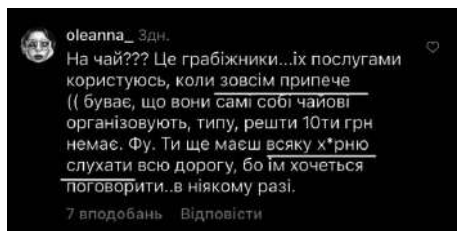
ФО всі свої думки залишити при собі, клієнт завжди правий, ротик на замочок маркують бажання автора коментаря зіронізувати над продавцем, показати його незначущість порівняно з клієнтом та його потребами / побажаннями.

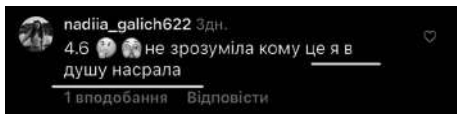
Конфліктна ситуація № 2 «Розлучення – це трагедія?»



ФО на вулиці 21 ст., у мене багато кавалерів / у вас кавалерів не вистачає, так близько до серця брати чужі думки репрезентують іронічний тон всієї конфліктної ситуації, зверхність обох її учасниць щодо одна одної і неприйняття протилежної позиції (одна сприймає шлюб і розлучення надто серйозно, інша – надто легковажно).

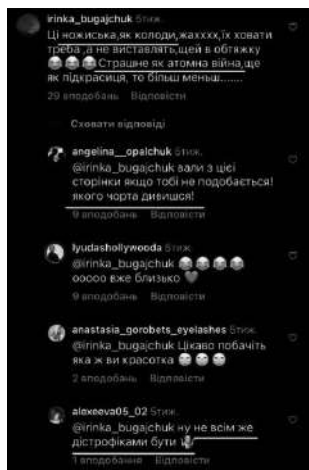
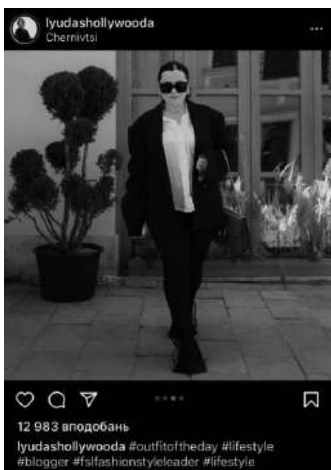
Конфліктна ситуація № 3 «Чи може таксист оцінювати пасажирів?»





ФО *зовсім припече, всяку х*рно слухати, в душу насрала* передають абсолютно зверхнє, зневажливо-іронічне сприйняття водіїв таксі з боку пасажирів-коментаторів.

Конфліктна ситуація № 4 «Питання стилю»



ФО *ножиська, як колоди, страшне як атомна війна, якого чорта дивишся, не всім же дістрофіками бути* передають зневажливу, дуже грубу оцінку зовнішності блогерки (авторки допису) з боку першої коментаторки, а також бажання інших коментаторок стати на її захист, знівелювати конфлікт.

Отже, ФО у конфліктній комунікації віртуального дискурсу традиційно використовувані для оцінки особи опонента, його характеру, особливостей поведінки, роду діяльності, зовнішності, розумових здібностей, нюансів спілкування тощо, а також з метою характеристики (здебільшого негативної) самого явища комунікативного конфлікту.

Література

1. Білоконенко Л. А. Українськомовна репрезентація міжособистісного конфлікту: автореф. дис. ... д-ра філол. наук. Київ, 2017. 39 с.
2. Войцехівська Н. К. Конфліктний дискурс в українській художній літературі: структурний, семантичний, комунікативний і лінгвокогнітивний аспекти: автореф. дис. ... д-ра філол. наук. Київ, 2019. 31 с.